

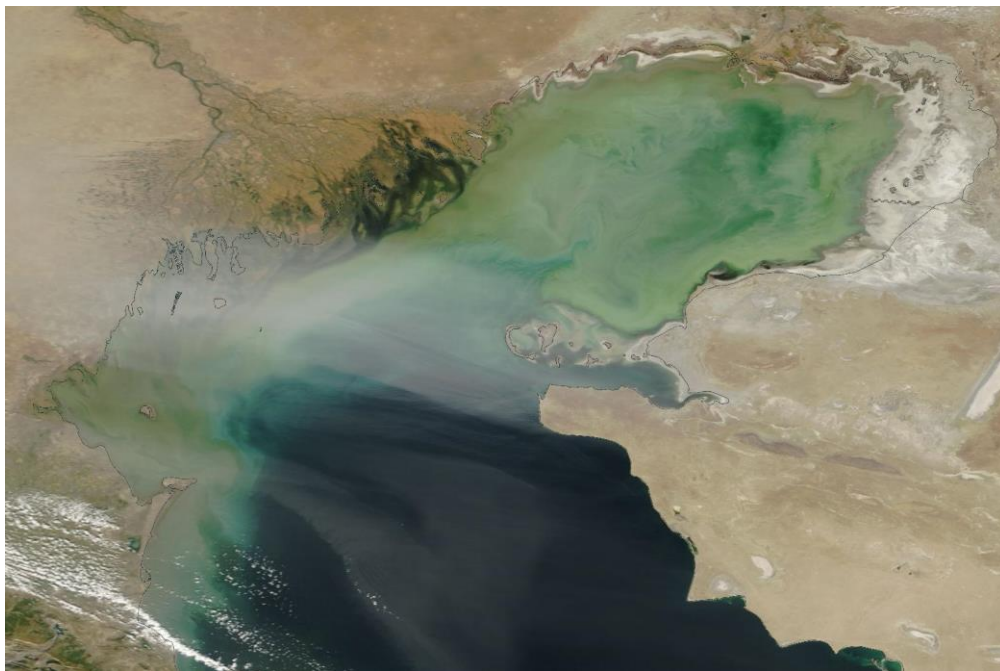


ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ  
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМҚ

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №40 БЮЛЛЕТЕНІ

2024 ж. 4 қазан, жұма



1-сурет. 2024 ж. 1 қазан ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің фотосуреті (NASA/GSFC)

**2024 Ж. 03 – 08 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН  
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ  
ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

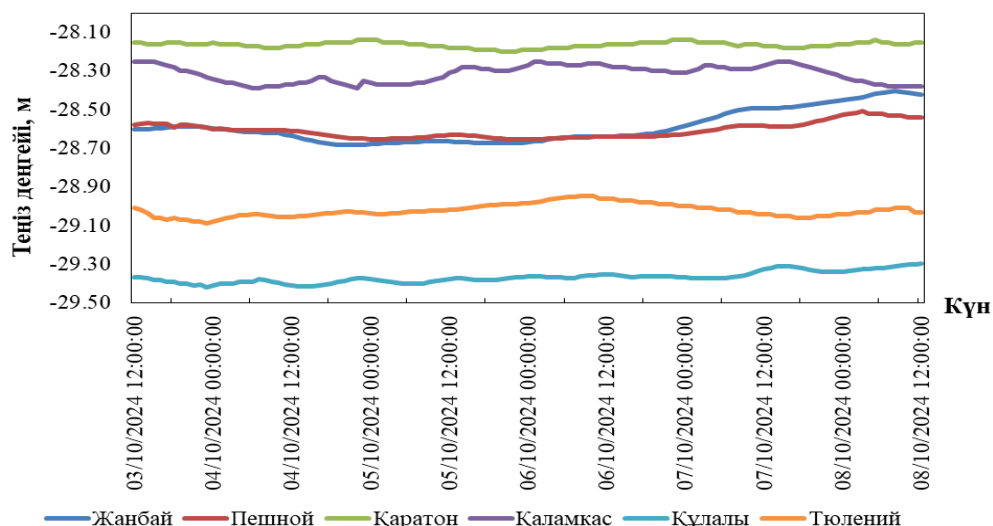
**ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.**

2024 ж. 03 – 08 қазан аралығында теңіз деңгейінің минус 28,68 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,14 м-ден минус 29,42 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

**ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.**

Т Пешной, Құлалы арал, Жанбай, Тюлений арал, Жанбай, Қаратон және Қаламқас аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы 14 см-ден аспайды.



2-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

## 2024 Ж. 03 – 08 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҢҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

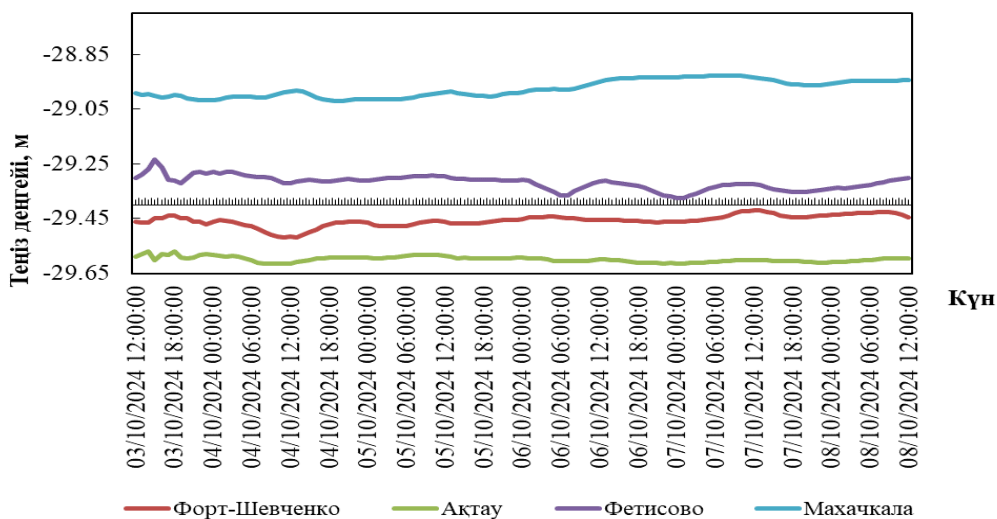
### ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

2024 ж. 03 – 08 қазан аралығында теңіз деңгейінің минус 29,34 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,93 м-ден минус 29,62 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

### ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды**.



3-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

**ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ  
БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАНЫП ОТЫРҒАН МӘНДЕРІ**

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
<b>Солтүстік Каспий</b>					
Жанбай	<b>-40</b> <b>(-28,40)</b>	08/10/2024 08:00:00	<b>-68</b> <b>(-28,68)</b>	04/10/2024 20:00:00	<b>-59</b> <b>(-28,59)</b>
Пешной	<b>-51</b> <b>(-28,51)</b>	08/10/2024 03:00:00	<b>-65</b> <b>(-28,65)</b>	06/10/2024 00:00:00	<b>-61</b> <b>(-28,61)</b>
Қаратон	<b>-14</b> <b>(-28,14)</b>	04/10/2024 22:00:00	<b>-20</b> <b>(-28,20)</b>	05/10/2024 20:00:00	<b>-16</b> <b>(-28,16)</b>
Қаламқас	<b>-25</b> <b>(-28,25)</b>	03/10/2024 12:00:00	<b>-39</b> <b>(-28,39)</b>	04/10/2024 06:00:00	<b>-31</b> <b>(-28,31)</b>
Құлалы	<b>-130</b> <b>(-29,30)</b>	08/10/2024 12:00:00	<b>-142</b> <b>(-29,42)</b>	03/10/2024 23:00:00	<b>-137</b> <b>(-29,37)</b>
Тюлений	<b>-95</b> <b>(-28,95)</b>	06/10/2024 08:00:00	<b>-109</b> <b>(-29,09)</b>	03/10/2024 23:00:00	<b>-102</b> <b>(-29,02)</b>
<b>Орта Каспий</b>					
Форт-Шевченко	<b>-142</b> <b>(-29,42)</b>	07/10/2024 12:00:00	<b>-152</b> <b>(-29,52)</b>	04/10/2024 13:00:00	<b>-146</b> <b>(-29,46)</b>
Ақтау	<b>-157</b> <b>(-29,57)</b>	03/10/2024 18:00:00	<b>-162</b> <b>(-29,62)</b>	04/10/2024 10:00:00	<b>-160</b> <b>(-29,60)</b>
Фетисово	<b>-123</b> <b>(-29,23)</b>	03/10/2024 15:00:00	<b>-138</b> <b>(-29,38)</b>	07/10/2024 01:00:00	<b>-132</b> <b>(-29,32)</b>
Махачкала	<b>-93</b> <b>(-28,93)</b>	07/10/2024 08:00:00	<b>-102</b> <b>(-29,02)</b>	04/10/2024 20:00:00	<b>-98</b> <b>(-28,98)</b>

ГОУ\*- гринвич орташа уақыты

**2024 ж. 26 ҚЫРКҮЙЕК – 02 ҚАЗАН ТЕҢІЗ  
ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ**

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,97 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,52 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,40 м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,30 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,87 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,60 м-ге сәйкес келді.

**СОЛТУСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ  
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ**

	<b>Көтерілу/Төмендеу, см</b>	<b>Сипаттамасы***</b>	<b>Салдары</b>
<b>Желкөтерме</b>	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
<b>Желшегерме</b>	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

\* Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәліметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.

\*\* Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.

\*\*\* Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т. Пешной деректері бойынша жасалған.

*БЖ – Балтық жүйесі*

---

Бюллетень Каспий теңізін гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында құрастырылды

*Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел. (717)2 79 83 12*

*e-mail: [ugmikm@meteo.kz](mailto:ugmikm@meteo.kz)*

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде  
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.

---